

Bazalióm infiltrujúci spojovku mihalnice – chirurgické riešenie s aplikáciou amniovej membrány

Lysková Darina, Jurenová Denisa, Furdová Alena

Klinika oftalmológie LFUK a UNB, nemocnica Ružinov, Bratislava

Úvod

Bazocelulárny karcinóm je najčastejšie sa vyskytujúci malígný nádor mihalníc. Odtlačková cytológia spojovky je neinvazívna, nebolestivá metóda slúžiaca k získaniu buniek z povrchovej vrstvy spojovky oka. Získané bunky sú ďalej fixované, zafarbené a hodnotené z morfológického a imunohistochemického hľadiska. Umožňujú nám charakterizovať povrch oka a jeho poškodenie v dôsledku napr. syndrómu suchého oka, či malígneho melanómu spojovky, a tým zlepšiť diagnostiku a terapiu. Prezentovaná kazuistika hodnotí využitie v klinickej praxi u pacienta s bazocelulárnym karcinómom. Pri odbere vzorky pred operáciou pacientovi je na spojovku priložený sterilný odberový materiál, nitroacetátcelulóзовý filtračný papier – membrána. Pomocou pinzety a sklenenej lopatky je zľahka pritlačený po dobu 3-5 sekúnd. Ide o nebolestivý výkon, teda aplikácia lokálnych anestetík väčšinou nie je potrebná. Vykonáva sa len v prípade silného žmurkacieho reflexu, podaním lokálneho anestetika Benoxi 0,4%. Odoberajú sa 4 vzorky, po jednej z každého kvadrantu spojovky: hore, dole, nazálne, temporálne z oboch očí. Ak je

prítomná viditeľná lézia, odoberajú sa 2 vzorky z lézie, ďalšie vzorky zo zvyšných kvadrantov. Vždy tiež odoberáme 2 vzorky z druhého oka. Miesta odberov zaznačíme do žiadanky na cytologické vyšetrenie. Vzorky sa vkladajú do skúmavky Eppendorf Tubes s fixačným roztokom po dobu 10 až 60 minút. Potom sa prenesú do transportného roztoku etanolu, obalia parafilmom. Skladujú sa v chladničke pri teplote 4-8C a transportujú sa do laboratória.

Kazuistika

Kazuistika 56-ročná žena s tumoróznou léziou tarzálnej spojovky dolnej mihalnice. Pacientka mávala začervenané ľavé oko, 2x jej bol preliečený zápal očí pred 2-3 rokmi. Udáva, že pred rokom jej začalo niečo rásť na dolnej mihalnici ľavého oka. Očná anamnéza: Očné operácie nemala. Okuliare nosí na čítanie: +2Dsph o.dx, tupozrakosť o.sin, vidí rozmazane. Úrazy očí neudáva. Zápal ľavého oka 2x (cca pred 2 rokmi). Odber pred operáciou 2 vzorky z lézie, 3 vzorky zo zvyšných kvadrantov oka na odtlačkovú cytológiu spojovky. Operačný výkon – kompletná excízia, resekcia a aplikácia amniovej membrány, plastika dolnej mihalnice a spojovky vpravo. Pooperačný priebeh bez komplikácií.

Záver

Histologicky preukázaný solídny bazalióm v štádiu G2 dolnej mihalnice, korešpondoval s výsledkom odtlačkovej cytologie spojovky. Interpretácia výsledkov hodnotiacich

povrch oka umožňuje spresnenie a urýchlenie diagnostiky, zlepšenie terapie a možnosť priebežného sledovania stavu povrchu oka pacienta.

klúčové slová: nádory mihalníc, bazocelulárny karcinóm, amniová membrána

korešpondenčný E-mail: darina.lyskova@gmail.com